

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

3591

Vragen van de leden **Van Nispen** en **Leijten** (beiden SP) aan de Ministers van Justitie en Veiligheid en van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over *de zeggenschap over veiligheidsregio's* (ingezonden 25 juni 2021).

Antwoord van Minister **Grapperhaus** (Justitie en Veiligheid), mede namens Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (ontvangen 16 juli 2021).

Vraag 1

In hoeverre hebben gemeenten nog zeggenschap over de veiligheidsregio volgens u?¹

Antwoord 1

De zeggenschap van gemeenten over de veiligheidsregio's is als volgt geregeld:

- Op grond van artikel 9 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) treffen de colleges van burgemeester en wethouders een gemeenschappelijke regeling voor de veiligheidsregio. Het algemeen bestuur van de veiligheidsregio bestaat op grond van artikel 11, eerste lid, van de Wvr uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten. Het bestuur van de veiligheidsregio beslist op grond van artikel 11, vijfde lid, Wvr bij meerderheid van stemmen, en indien de stemmen staken, geeft de stem van de voorzitter op grond van deze bepaling artikel de doorslag.
- Eerst stelt het bestuur van de veiligheidsregio, op grond van artikel 15, derde lid, Wvr, het regionale risicoprofiel vast na overleg met de raden van de deelnemende gemeenten, waarbij het bestuur de raden tevens verzoekt hun wensen kenbaar te maken omtrent het in het beleidsplan op te nemen beleid.
- Vervolgens overlegt de burgemeester, op grond van artikel 14, lid 2a, Wvr, voorafgaand aan de vaststelling van het regionale beleidsplan met de gemeenteraad over het ontwerpbeleidsplan.
- Op deze wijze bepalen de besturen van de veiligheidsregio's in samenwerking met de gemeenteraden de ambities en het kwaliteitsniveau van de taakuitvoering van de veiligheidsregio, waarbij in ieder geval aan de (wettelijke) basisvereisten moet zijn voldaan.

¹ Website Omroep Flevoland, 21 juni 2021 (<https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/240405/gemeenten-accepteren-toch-hogere-bijdrage-aan-veiligheidsregio>).

- Op basis hiervan doet het bestuur van een veiligheidsregio een voorstel voor de (meerjaren)begroting van de regio. Het bestuur stelt de gemeenteraden vervolgens in de gelegenheid om hun zienswijze op de ontwerp-begroting te geven.
- De leden van het algemeen bestuur van de veiligheidsregio leggen binnen hun eigen gemeenten verantwoording af over hun eigen inbreng in het regiobestuur en verstrekken de door de raadsleden gevraagde informatie.
- Het bestuur van de veiligheidsregio legt over de besteding van de middelen middels een jaarrekening en jaarverslag verantwoording af aan de betreffende gemeenteraden. Ook het bestuur van de veiligheidsregio verstrekt de betrokken gemeenteraden gevraagd en ongevraagd informatie.

Vraag 2, 3

Wat gebeurt er als gemeenten de hogere bijdrage aan een veiligheidsregio niet accepteren?

Wat gebeurt er als gemeenten de kosten voor een veiligheidsregio niet meer kunnen opbrengen?²

Antwoord 2, 3

De veiligheidsregio is in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor de financiële huishouding. Een reëel sluitende begroting – de deelnemende gemeenten dragen daarvoor zorg – is essentieel.

Zodra een begroting van de Veiligheidsregio is vastgesteld, zijn de afgesproken bijdragen van de deelnemende gemeenten een verplichte uitgave voor die gemeenten. De gemeenten moeten aan hun financiële verplichtingen jegens de veiligheidsregio voldoen, ongeacht hun financiële positie.

In de hypothetische situatie dat gemeenten feitelijk hun bijdrage aan de veiligheidsregio niet meer kunnen voldoen, is er sprake van een breder financieel probleem; de gemeente zal dan waarschijnlijk ook aan andere verplichtingen niet kunnen voldoen. Het financieel toezicht dat provincies op gemeenten houden is er echter op gericht om tijdig bij te sturen en dergelijke situaties te voorkomen.

Vraag 4

Krijgen gemeenten volgens u voldoende geld om de bijdrage aan de veiligheidsregio te betalen, zodat aan de basisvereisten voor bijvoorbeeld brandweerzorg voldaan kan worden? Zo ja, hoe ontstaan volgens u dan tekorten bij bijvoorbeeld de brandweer?

Antwoord 4

Gemeenten ontvangen in de algemene uitkering uit het gemeentefonds middelen om hun bijdrage aan de veiligheidsregio te kunnen voldoen. Deze middelen zijn niet gelabeld en formeel vrij besteedbaar. De algemene uitkering is op zichzelf ruim genoeg voor de bijdrage aan de veiligheidsregio, maar gemeenten dienen hier ook andere kosten uit te dekken, zoals bijvoorbeeld de jeugdzorg, bibliotheken en het onderhoud van het openbaar groen. De gemeenteraad dient daarom keuzes te maken hoe de middelen worden ingezet.

Daarbij kan enige spanning ontstaan tussen de financiering van de veiligheidsregio's om onder andere het in het beleidsplan vastgestelde kwaliteitsniveau te realiseren en de vrije besteedbaarheid van de beschikbare middelen door individuele gemeenten.

De Minister van Justitie en Veiligheid faciliteert de veiligheidsregio's ten behoeve van hun taken door het verstrekken van een financiële lumpsum bijdrage, de Brede Doeluitkering Rampenbestrijding (BDuR). Deze bedraagt circa 15% van het totaalbudget (85% wordt gefinancierd door de gemeenten). In feite is hiermee sprake van hybride financiering.

In de brief van 3 februari 2021 aan uw Kamer³ heeft het kabinet de totstandkoming van een integraal wettelijk kader dat betrekking heeft op de crisisbe-

² Website Algemeen Dagblad, 23 juni 2021 (https://www.ad.nl/zaltbommel/bezuinigen-op-de-brandweer-in-gelderland-zuid-de-rek-is-er-al-helemaal-uit-a29eae64/?utm_source=twitter&utm_medium=social&utm_campaign=socialsharing_web).

³ Kamerstuk 29 517, nr. 198

heersing en de brandweezorg aangekondigd. De financieringswijze zal hierbij aandacht krijgen.

Vraag 5

Wat zijn de voorwaarden waaronder veiligheidsregio's kunnen fuseren?⁴

Antwoord 5

Een randvoorwaarde is dat een fusie plaatsvindt binnen de wettelijke kaders van onder andere de Wet veiligheidsregio's en Wet gemeenschappelijke regelingen. Daarbij is congruentie qua buitengrenzen met de gebiedsindelingen van de provincie, politie, arrondissementsparketten, de GGD'en en de Regionale Ambulancevoorzieningen (RAV) van belang.

Vraag 6, 7

Hoe staat het nu met de fusieplannen van de veiligheidsregio's Flevoland en Gooi & Vechtstreek, nu gemeenteraden zich ertegen uitspreken?⁵

Vindt u het wenselijk dat veiligheidsregio's fuseren? Zo ja, waarom? Zo nee, waarom niet? Bent u het ermee eens dat als een gemeente niet akkoord is, veiligheidsregio's niet mogen fuseren? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6, 7

Mijn huidige beleid is geen activiteiten te ontplooiën om veiligheidsregio's tot fusie te bewegen, maar eventuele voorstellen van besturen van veiligheidsregio's om te fuseren in overweging te nemen.

Op dit moment is er bij mij geen concreet verzoek ingediend om de indeling van de veiligheidsregio's Flevoland en Gooi- en Vechtstreek aan te passen. Mocht het vraagstuk over de indeling van deze veiligheidsregio's op tafel komen, dan zal ik rekening houden met de in het antwoord op de vorige vraag genoemde randvoorwaarden. Ook zal ik het draagvlak meewegen binnen de betreffende veiligheidsregio's, onder andere bij de betrokken gemeenten en gemeenteraden, en andere betrokkenen zoals de politie, de GGD'en en de RAV'en.

⁴ Website Omroep Flevoland, 22 januari 2018 (<https://www.omroepflevoland.nl/nieuws/156013/gemeenten-praten-mee-over-fusie-veiligheidsregio-s>).

⁵ Website gemeente Noordoostpolder, 28 april 2021 (<https://raad.noordoostpolder.nl/Vergaderingen/Gemeenteraad/2021/28-april/19:30/Motie-bestaurlijke-toekomst-Veiligheidsregio-Flevoland-CU-SGP-amp-CDA>).